

MURAKÖZ

MAGYAR ÉS HORVÁT NYELVEN MEGJELENŐ TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

A „Muraközi Népi Újság” és „Csáktornyai Takarékpénztár”, a „Muraközi Takarékpénztár” az „Alad-Muraközi-Takarékpénztár” és „Újságíró-egyesület” a „Muraköz-hegyvidéki közművelődési „Önképző-tör” hivatalos közlönye.

Előfizetési árak:

Egy évre 4 frt
Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt
Egyes szám 10 kr.

Hirdetések még elfogadottak:
Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schalek H., Dukas M., Oppelk A.,
Daube G. L. és társánál és Herndl
Brünnen: Stern M.

Nyitltér petisora 10 kr.

Szerkesztőségi iroda:

Főtit. Szt.-Ferenciek háza, eme-
let, balra. — Szerkesztővel érte-
kezni lehet mindennap 11 és 12
óra között. — A lap szellemi
részére vonatkozó minden közle-
mény Margitfal József szer-
kesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedés.
Ide küldendő az előfizetési díjak
nyiteltérrel és hirdetések.

Hirdetések jutalmágon számítottak

Magyar nyelv „a nem magyar ajku” népiskolákban.

III.

b) Írás-olvasás.

I. Osztály. Az iskolai első év.

Az írás és olvasás tanítása az írva
olvasáson kezdődik . . .

II. Osztály. Az iskolai második év.

. . . A második évben az olvastatás
elől meg az írást.

1. Olvasás.

A második osztály számára készített
olvasókönyvből gyakorolják a folyékony,
egyszerű és értelmes olvasást.

A nem magyar ajkú gyermek már ez
osztályban is gyakorolja a magyar olvasást
az e végre készített könyvből, oly módon,
hogy azon mondatokat vagy azokhoz ha-
sonlókat, melyeket szóval alkotni tud, írás-
ból avagy nyomtatásból könnyen és folyé-
konyan el tudja olvasni

2. Írás.

Az írás gyakorlásában következő foko-
zatokat tartson a tanító:

a) Az év elején, a szükséges ideig ve-
zeznyszó mellett (üzeny szerint) folytatja a
tanító az I. osztályban megkezdett írástaní-
tást.

b) Alkalmi időben megkezdheti a tanító
a vezényszó nélküli írásbeli szabad gyako-
rlatokat.

c) Ez a fokozatok megtartása mellett,
mihelyt az írás e nemű gyakorlatában ele-
gendő jártasságot szerzett, másoltatja velők
olvasókönyvükből az elolvasott s értelme-
zett rövidebb olvasmányokat.

d) Végre az év végén az előttük már
ismeretes olvasmányokból és a beszéd- és
értelemgyakorlatok tartalmából írattja:

az olvasmányban, a beszéd- és értelem
gyakorlatokban előforduló személyek, vagy
tárgyak neveit, az azokról írott tulajdon-
ságokat és cselekvéseket s mindezeket a
lehető ségig összeköti a magyar nyelv
tanításával.

3. Az emlékezés gyakorlása

Erkölc- és érzelem-nemesítő versec-
kéket anyai és magyar nyelven a fenébbi
utalítás szerint, ez osztályban is kell taní-
tani.

III. Osztály. Az iskolai harmadik év.

1. Olvasás.

A harmadik osztály számára készített
olvasókönyvből gyakorolják az értelmes
olvasást.

Próbáltatja az olvasmány tartalmát
szabadon elbeszéltetni, ügyelvén . . . az any-
nyelvbeli gyakorlatosság elébb-elébb vitetere.
(Lásd anyanyelvtan III. osztály)

Gondot fordít a magyar nyelvben eddig
telt haladás szerint, a magyar olvasás gyako-
rlására is.

2. Írás.

Az írás gyakorlásában ez osztályban
még inkább a maguk szorgalmára és ere-
jére kell a gyermeket támasztani.

Az osztatlan (egy tanítóval bíró) isko-
lában, midőn a köztanítás zavarása nélkül
megeshetik, egy ügyesebb gyermek vezetése
alatt üteny szerint írat az egész osztálylyal;
e mellett azonban másoltat is szépírási pél-
dányokról.

Gyakoroltatja az írást magyar monda-
tokban is.

A tanító minden gyermek írását át-
vizsgálja, a helyesírás s a tartalombeli hi-
bákra is figyelmezteli a gyermekeket.

3. Az emlékezés gyakorlása.

Az emlékezés és a jó előadás gyako-
rlására az erkölcs- és szivnemesítő egyszerü
versecskéket mellett elbeszélő rövidebb köl-
teményeket is kell tanítani.

Tanít könnyen érthető, kedélyes és
népies magyar verseket.

IV. Osztály. Az iskolai negyedik év.

1. Olvasás.

A negyedik osztály számára készített
olvasókönyvből mindinkább gyakorolják az
értelmes és kellően hangsúlyozott olvasást.

A magyar nyelvben eddig tett előme-
netelhez alkalmazott olvasmányokat is szor-
galmasan olvastatja.

2. Írás.

a) Az olvasókönyv olvasmányait válo-
gatva, szabadon írásba foglalattja ugy anyai,
mint magyar nyelven.

b) Gyakorolják magukat szépírási pél-
dányok másolásával is.

Muraköz közigazgatási viszonyai néprajzi szempontból.

IRTA: GÖNCZIFERENCZ

IV.

A muraközinek minden szorgalma s
szerzései vágya mellett is nehéz zold ágra
vergődni a vagyonosodás elől, ha szor-
galmához különös szerenese nem járul, a
jelenlegi, csakakban folytatott gazdálkodási
mód mellett az ut mondhatnók, el van
zárva.

Hogy Muraközben a nép öregjei a ré-
gi jó időkrol oly előzeretettel emlékeznek
meg, azt saját egyéniségük érzelmi körének
multból táplálkozó édes emlékein kívül
maga a birtok és lakosság közti kedvező-
lenebbé vált arány az elszegényedés eléggé
megmagyarázza.

Milyen volt regen s milyen most a mu-
raközi nép sorsa?

Hej! nagy változás állott be!

»Hát bizony — szokják mondani az
öregék — régebben nálunk sokkal jobb
világ volt, mint most Istenfélőbbek aláza-
tosabbak vo'tunk; ételben italban, ruházat-
ban egyszerűek, munkában serények. Rét,
lelegő, szántóföld elég volt; lovat marhát s
más háziállatot bőven tarthatunk. Kevesen
voltunk, mindenkre szép birtok nézett.»

»Most?!«

»A nép bitáské. Urasan szeret élni,
ruházkodni, a legszegényebb is. Az egy-
szerü kukorica-málé, káposzta, répa- s
krumplileves reggelit sok helyen a kávé
váltja fel. A szép ruha kedvéért pedig koplál
is. A vászon-ruha helyét a gyolca s karton-
ruha foglalta el, a csuhát a sutba dobták,
mert az már a „zagorecz” re illik. Ott pe-
dig, hol nekünk köczmazagon lógott a 3
kros s megyi bicska vagy a vászon pénze-
zacskó, a mostani legényeknek zsebére ke-
tyeg nem ritkán ezt-t-lánczon.

»Rétje ma csak néhol van a gazdák-
nak; a legelőt »elvette« az uraság, a mi a
községnek hagyott, az kiesi s keveset érő.
Lovuk, marhájuk fele sincs a mostani gaz-
dáknak, a régiekéhez képest. Hajdan 4 ökör-
rel, 4 lóval szántogattunk, most jó, ha
kettő telhetik a befogásra Ökrök helyett
tehenekkel dolgozunk, még pedig a szegé-
nyebb gazdák egyesben, gyeplősen. A ma-
laczokat telébe, az tisztiket borjújába adjuk
ki felnevelésre. Aztán hol vannak a régi
40-50 holdas telkesgazdák? Ki haltak.
Utódaik 3-4 hold földön tengődnek; har-
madába vesznek fel földet, negyedébe ka-
szálnak az uraság birtokán. Öregapjuknak
stajerek csépeltek, ők meg már feleségeikre
is sort keritene. A mi apának szilurijukban,
ládafiában hevertették pénzüket, most sze-
reence, ha a mindennapi szilkegre telik.
Nemcsak félre nem tehetünk s nem szerez-
hetünk, hanem adósságba is verjük ma-
gunkat. A takarékpénztarak elrontanak ben-
nünket. Nagyon elszaporodtunk, elrosszul-
tunk, azért évről-évre jobban érezzük Isten
csapásait. Kell egy háborúnak lenni s le-
gyen is, mely bennünket megritkit.»

KÜLÖNFÉLÉK.

— *Szavits Benő* főispán ur ömeltósága
e hó 9-én hivatalos ügyekben Csáktornyára
érkezett. Ö Meltósága másnap a déli vonal-
tal utazott községére.

— *A feltámadás.* megünneplésének ez
idén valóban kedvezett az idő vidékünkön
is. Szép tavaszi időjárás volt az ünnep
mind a két napján. Csáktornyan nagypén-
teken egész nap, sőt éjjel tíz óra után is
még jártak a hívők a szent-sirhoz. A
templomot szorongásig megtöltötték az ajta-
toskodók, különösen a két ünnep alatt. Több,
husvét nap 5-si szokásban is gyönyörköd-
hetett a szentlélo. Az ünnep első napjának
hajnalán régi szokás szerint az áttelnes

horvátországi hegyeken felgyújtattak a maglyak. Száz meg száz égő pont látszott a zágoriai hegyek közt, amely látvány nagyon érdekes és szép volt. Muraköz hegyei közt hasonló népszokás divik husvét hajnalán. A stajer szomszédok ősi szokás szerint lövöldözés által ünneplik meg a feltámadás napját. Kora reggeltől egész nap hallatszott a stajer hegyekről a mozsárdurrogás. —

A muraközieknek husvét hétfőjén egy másik eredeti szokásuk is van. Ugyanis a korai mise végeztével, husszentelés után a népkosarával futásnak ered, a távolabb lakók a templom előtt várakozó kocsikon kerekednek versenyre a szentelt sonkával és kaláccsal. Ez ősi szokás, t. i. a versengés a hazaérkezés elsősegéért — a nép vénei szerint — azért jó, mert aki legelőször ér haza a templomból a husvét korai miséről, az lesz azon év nyarán a legszorgalmasabb munkás a mezőn. Valószínűleg ez a biztatás az öregek részéről csak ügyes fogás, mely arra való, hogy mielőbb husvételhez jussanak, amit ugyancsak megkívánhatnak, mert legelőbbén egész nagybőjben nem esznek húst és zsíros ételt. — A szokásos husvét hétfő Emausba való járáshoz is szerlelt kedvezett az idő. Ki kocsin, ki gyalog, ki velőzpeden, ki lóháton igyekezett el hazulról, ki meg Varazdra zónázott. A varazsdiak meg mihozzánk. Városunk telve volt varazsdiakkal. Ez utóbbi szokás újabb időben mindennapos. 40 - 50-en, sőt többen rándulnak át s viszont — majdnem minden nap. Ime! a zóna nemcsak nemzetgazdasági, hanem politikai tényező is. A magyar-horvát barátság válságfalainak lerontásában nagyon közreműködik vidékünkön a zóna.

— **Tűzeset.** Mura-Szerdahelyen e hó 3-án Barát Márton és Reif Dömötör lakó háza leégett. Az épületek biztosítva voltak. Ez alkalommal felemlítjük, hogy Mura-Szerdahelyen régóta van tűzoltóság; régebben mint Csáktornya. Csak hogy az a baj, hogy annak idején többet adtak a ruhára, meg a gyűlésekre, mint a felszerelésre. Ugy halljuk, hogy nincs jóra való tízi fecskendők. Pedig olyan nagy községben (mezővárosban) elkélne egy jó fecskendő, meg egy kis gyárgyárt. Az ottani értelmiségnek gondozási tárgyát képezhetné ez ügy, amit méltán várhat tőlük a vasúti állomás követeztében haladásnak indulandó város közönsége.

— **A déli vasut** — mint említettük — jelentékenyen le fogja szállítani személyszállító díját. A díjszabás a távolsági tarifa elveire van alapítva a következő egyégtételek szerint: III-ik osztály 1—300 km-ig 2 frt 37 kr., 301 - 450 km-ig újabb 1 frt 90 kr. 451 km-en felül újabb 1 frt 35 kr. A gyorsvonatok ezen tételeknek megfelelően 20%-al nagyobbak lesznek. A vegyes vonatok kiváltképen olcsók lesznek. 1—300 km-ig 1 frt 50 kr. 301—450 km-ig 130-al több, 451 km-en felül 1 forinttal több. Az általános mérséklés a mostani tételekhez képest 33%. Ezen tarifa szerint a III-ik osztályon Csáktornyáról Budapestre a köteles 18%-os személyszállítási adó- és bélyegilletménnyel együtt mintegy 3 frt-át a II-ik osztályon mintegy 5 frt-ét utazhatnak. Csáktornyától Budáig ugyanis az első díjszabási fok fog számíttatni, mert a távolság nem haladja meg a 300 km-t. (Budapest—Csáktornya 270 km.) Az új tarifa f. évi június 1-én lép életbe, ha a kormány belegegyezik.

— **Szerencsétlenség.** E hó 3-án Novákove ezen Barila Borbálya a murai révhez vezető hírről haladt keresztül, mely leszakadt alatta. Az asszony, aki családának fentartója volt, vízbe full. A hivatalos eljárás ez

ügyben e hó 4-ikén ejtetett meg. A járás erélyes főszolgabírája a szerencsétlenségért a községet tette felelősnek melynek tulajdonát élkezte a rozzant bűri

— **Fogfájás ellen.** Egy magyarországi agg lelkész hatalmas gyógyszer titkát hozza napvilágra a fogfájás ellen az Aradon megjelenő »Házi Közlöny« mult számában. A gyógyszer neve: Tancium vagy Mărum Ven. Magyarul: Gamardon vagy Mărumfi. Egy mindig zöldel, 1—3 láb magas cserje. A cserje leveleiből mogoró nagyságu labdacs gömbölyitendő s ez a fogak között 5 - 10 percig rágcsálendő. Az így ké ződött nyálka a fogak közé jutván, a fájó almat okvetlenmegszünteti. E növény Juhlke nevű erfurti műkertésznel kapható.

— **Husvét hétfőjén** delután páriát ritkító tolongás volt a csáktornyai vasúti állomáson. A Varazdra ránduló csáktornyaiak és a Csáktornyáról haza igyekvő varazsdiak nagy tömegben lepték el az indóházat. A kirándulók száma oly nagy volt, hogy a vonat képtelen volt valamennyit befogadni. Szerencsés volt, aki a vonathoz kapcsolt marha szállító kocsiiban kaphatott egy kis helyet, még szerencsésebb, aki a málháskocsiban huzhatta meg magát. A rendes csepők is tul voltak terhelve, még sem volt hely kapható. Mintegy 6 - 700-an utaztak. 100 - 150 sze mély nem utazhatott el. A zágoriai vasut helyi képviselője gondoskodhatnék kellő számu tartalék-kocsiról, hogy ez eset ne ismétlődjék. Pár marhakoosi van ugyan készletben, de nincs személyszállító kocsi. Pedig a közönség, habár zónáz is, méltán követelheti, hogy az általa fizetett helyet elfoglalhassa, vagy legalább ne legyen kénytelen itthon maradni, ha már kifáradt az állomáshoz. Ismétellen felhívjuk az áll vasut képviselőjét az intézkedésre, mert a husvét hétfőjén megtörtént eset többször fog ismétlődni, különösen a nemskóra be következéskor biztriceit buuk alkalmával

— **MEGYEI RÖVID HÍREK** Morócz József zala-egerszegi önk. tűzoltónak tűzeset alkalmával tanusított önfeláldozó magatartása elismerésül Ö Felsége az ezüst érdemkeresztet ado nyozta. Kis Kanizsán m. hó 31-én tűz ütött ki. Elégett 1 ház s 8 melléképület. Egy 3 éves kis lányka szénné égett. — Keszthelyen Bodzai vendéglő;ében egy Pintér nevű egyén oly erőt fejtett ki kuglizás alkalmával, hogy egy erős dobással jobb lábát kitörte. Nem kis vigasztalásul szolgálhat neki, hogy ugyanazon dobással kilencz babát dobott. — A nagykanizsai Casinóban sikerült estély rendeztetni m. hó 29-én. Volt ügyes felolvasás (Sümege), zongora sat. Az estély legmulatóságosabb részét a Szlaviánszky-féle orosz dallársula parodizálása képezte (rendezte Ollopp). — Fodor Károly egyetemi vívómester N.-Kanizsán vívó tanfolyamot nyit. — Balogh Árpád szintársulattal Sümegeen e hó 3-án megkezdte előadásait.

— **Heti szemle** A mult héten meg jelent statisztikai adatok nyomán a magyarországi tanügyi lapok száma összesen 83. Horvát-Szlavonországban összesen 3 tanügyi lap jelenik meg. — A német császár a katonatisztek párbajozására nézve szigorú rendeletet hozott, Párbajt szabad vívni: lettelleges bántalmazásért, ha a sértő megtagadja a bocsánatkérését; egy tiszt nőrokona, vagy menyasszonya ellen elkövetett sértésért. De mindegyik alkalommal, ha a becsületbiróság megengedi. — Nem szabad párbajt vívni kávéházi vagy kaszinói vitaközösökért, ha a felek egyike nős vagy családapa. — Franciaországban a mult héten a füstnélküli lóporral nagyobb hadgyakorlatokat tartottak. A hadgyakorlat eredménye az volt, hogy a

csapatok egyenruhájá és a taktika tekintetében jelentékeny reformok lesznek fogantatva. — II. Frigyes német császár elrendelte, hogy ezután nemcsak született nemesek, tisztsek s hivatalnokok fia i lehessenek katonatisztek, hanem polgári családok fia i is. Egyuttal a katonatisztek takarékosására inti. —

— Nagy veszteség emberéletben. Ezer, meg ezer ember hal meg naponta, mert a test kisebb bajainál elmulasztják a szükséges óvintézkedést és csak akkor keresnek segítyt, mikor a betegség már leffergetővé válik, mikor már telán a segélynyújtás is késő.

Gyakran lehangolnak, fáradsnak, álmosnak érzi magát az ember, nincs étvágya, nincs kedve dolgozni, a nyelv fehéredik nyomás a fejben, étkezés után sav a gyomorban, dugulás és általános rosszlelet mutatkozik az egész testben. Leggyakrabban észlelhetők ezen tünetek 40- és 45-éveskor az érvszakok változásainál, persze figyelmen kívül hagyatnak abban a gondolatban, hogy rövid idő múlva ismét elmaradnak nem gyanyitva, hogy a legtöbb esetben komoly, krónikus betegségek előjelei. (30)

Egy hatáson szer rövid idő alatt megszünteti ezen kellemetlen előbajokat és a testet ismét rendes normális állapotba hozná, holott az elhanyagolás gyakran hosszú és nehéz betegséget okoz és a segélyt többnyire teljes lehetetlenné teszi.

Övakojdk tehát mindenki a könnyű betegségek előjeleit figyelmen kívül hagyni, használja azonnal a megfelelő szert t. i. a Warner-féle Safe Cure gyógyszert, melynek az a hatása, hogy az emberi test különféle szerveit egészséges állapotba helyezi. Néhány üveg használása után ezen orvosság sok nehéz betegséget elhárít.

Egy palack ára 2 frt. Kapható az ismeretbi gyógyszerárakban. Főraktár: Szalvator gyógyszerár Pósonyban és Török J. gyógyszerárakban Budapestben.

KÖZGAZDASÁG.

Az első magyar tűzfeckendőgyár.

Amde a legelső magyar tűzfeckendőgyárnak nemcsak érdemei vannak: a legjobb tűzfeckendő gyártvány, hanem abban is páratlanul áll korunkban ezen iparág terén, hogy ügykezelése — magyar! Magyar szó halatszik a műhelyben; magyar könyvvitel áll fenn iródaiban; magyar szellem lengi át működését. Sajnos! ezt bizony nem tapasztaljuk azon tűzfeckendő műhelyekben (egyikök-másikök gyár-nak képzeli és harszeletti magát!) melyek harangöntés, vagy egyéb főfoglalkozás mellett úgy mellékesen tűzfeckendők készítését is fizik — honunkban de delgelőt lévén a német munkavésztésnek, a német könyvvitelnek, a német szónak és a german szellemnek.

Ez ezen gyártelap majdnem a végtelenig fejleszthető, amennyiben a lélepitmény alatt győ nyörű helyiségek nyulnak el, amelyek ezelőtt mesterséges pincéknek használhattak, ugyanis oldali homokkal töltettek föl. Ha most ezen mesterséges homokbuckák eltávolítottak, a falak kiszabadulnak, s minthogy azok nemcsak a Duna szomponja, de néhány lábbal az országot színvonalá föltit is épültek, kitűnő, száraz, világos műhelyekül használhatók, ha a gyár üzeme annyira fokozódnék, hogy a mostani helyiségek nem volnának elegendők. Hogy az olvasó magának fogalmat képezhesen ezen ritka nagyságu helyiségek terjedelme felől, feleltem, hogy ezen 14 eddig igénybe nem vett helyiségek kerülete 5000 lépésnél, azaz félmértöldnél hosszabb, vagyis szakszerű kiszámítás szerint 1000 gyári munkás számára eléggé terjedelmes.

Napról-napra élénkül az üdvös mozgalom a honi ipar érdekében. Bizonyos, a legjobbát kívánjuk ezen üdvös mozgalomnak; de azért a tűzfeckendőgyártás terén máris azt merjük hangoztatni: »Egyedül akkor pártoljátok a honi ipart, ha az jutányosabb és olcsóbb, tartósabb és jobb tűzfeckendőköt nyújt nektek, mint a külföldi gyártmányok, vagy pedig azon műhelyek takolmányai, melyek ama műhelyek már elavult berendezései folytán szinte szóba sem jöhetnek.« Nincs okunk attól félni, hogy ily merész kihívás legkisebb kárt is okozna a legelső magyar tűzfeckendőgyárnak; mert annak kitűnő gyártmányai jelenleg mind a bel-, mind a külföldön: a legjutányosabbak, legolcsóbbak, legtartósabbak s legjobbak. Egyébiránt erről már mindenütt meggyő-

zdiček, ahová Tarnóczy Gusztáv tűzfecskendő gyá-
rásból szerették be azon gépet, amely a leghasznosabbak egyike a 19-ik évszázad polgáriásodott emberére nézve.

Az országban jelenleg működő nagyobb mű-
helyek a gyárak, melyek tűzoltószerek készítésé-
vel, illetőleg gyártásával foglalkoznak, legutóbbi
árjegyzékeik szerint, arai következék:

Tűzoltó-sisak: Walsér 5 frt, Geitner 3 frt
95 kr., Seltenhofer 4 frt 50 kr., Tarnóczy 3 frt
90 kr.

Bőrsapka: W. 1 frt, G. 1 frt 10 kr., S. 1
frt 20 kr., Tarnóczy 1 frt.

Mászóöv: W. 7 frt G. 7 frt S. 6 frt. Tar-
nóczy 5 frt 90 kr.

Szivattyus-öv: W. 1 frt 50 kr., G. 1 frt 45
kr., S. 1 frt 50 kr., Tarnóczy 1 frt 35

Mászó balta-táskával: W. 4 frt 25 kr., G. 4
frt 20 kr., S. 4 frt 40 kr., Tarnóczy 3 frt.

Szivattyus balta-táskával: W. 3 frt, G. 3
frt 50 kr., S. 4 frt, Tarnóczy 3 frt.

Mászókötél: W. 3 frt 50 kr., G. 3 frt 25
kr., S. 3 frt 60 kr., Tarnóczy 3 frt 10 kr.

Kéthangú jelző: W. 3 frt 50 kr., G. 2 frt
50 kr., S. 3 frt 50 kr., Tarnóczy 2 frt.

Kender-tömlő: W. 1 frt 10 kr., G. 1 frt 20
kr., S. 1 frt 10 kr., Tarnóczy 85 kr.

Tömlőcsavarok: W. 5 frt 50 kr., G. 6 frt
50 kr., S. 6 frt, Tarnóczy 5 frt 50 kr.

Dugó-létrák: W. 24 frt, G. 14 frt, S. 30 frt,
Tarnóczy 12 frt.

Locomobil fecskendő: W. 70 frt, G. 70 frt,
S. 90 frt, Tarnóczy 60 frt.

Kétkerekű targonca-fecskendő (szívómű nél-
kül): W. 340 frt, (csak 92 mm. s így nem szab-
had községnek vásárolnia). G. 300 frt (csak 80
mm. s így nem szabad községnek vásárolnia). S.

500 frt (100 mm.), Tarnóczy (100 mm.) 300 frt
(szívóművel.)

Kétkerekű mozdony-fecskendő: W. 580 frt,
G. 650 frt, S. 525 frt, Tarnóczy 400 frt

Négykerekű falusi fecskendő: W. 600 frt, G.
675 frt, S. 600 frt, Tarnóczy 500 frt.

Négykerekű nagy falusi fecskendő (2 ülésel)
W. 720 frt, G. 800 frt, S. 675 frt, Tarnóczy
(négy ülésel) 600 frt.

Négykerekű városi fecskendő: W. 800 frt,
G. 800 frt, S. 725 frt, Tarnóczy 700 frt.

Vizhordó-kocsi: W. 280 frt, G. 250 frt, S.
250 frt, Tarnóczy 220 frt.

Ezen összehasonlító táblázat kézbe foghatólag
bizonyítja, hogy a mindenütt legjobbaknak bizo-
nyult Tarnóczy-téle gyártmányok egyúttal a leg-
olcsóbbak. Persze! az szinte kitűnik ezen össze-
hasonlító táblázatból, hogy a míg a Tarnóczy-téle
gyár nem létezett, ilyenmü bevásárlásoknál a
vevőket ugyancsak kegyetlenül sarcozták meg.

Nyáry Elemér gróf.

NYILTÉR *)

Farbige Seidenstoffe von 60 kr. bi-
ll. 7,65 per Meter — glatt und gemustert (ca.
2500 versch. Farben und Dessins), — versen-
det roben- und stückweise porto- und zollfrei
das Fabrik-Depot G. Henneberg (K. u.
K. Hofliet.) Zürich, Muster umgehend. Briefe
kosten 10 kr. Porto.

*) E rovat alatt közlöttékért felelőséget nem
vállal a szerkesztő.

Hirdetmény.

A csáktornyai állami tanítóképezdénél
székek, néhány új szekrény készítésére, a
butorok újra festése és kifényesítésére

ügyes műasztalos kerestetik.

Az illetők f. hó 20-ig a képezde igaz-
gatójánál jelentkezzenek.

Csáktornya 1890 ápr. 11.

Samu József
igazgató

577 1-1

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség b.
tudomására hozni, hogy f. évi május hó elején

zongora hangolás

eszközlése végett Csáktornyára jövök.
Előjegyzések e lap kiadóhivatalában
eszközölhetők.

Tisztelettel

ROPAS M.

cs. kir. szab. zongorakészítő
Cilliben.

576 1-1

VII. TECAJ

VU ČAKOVCU 13-ga APRILISA 1890.

BROJ 15.

Uredništva pisarna:
Glavni pišar, fraterska hiša, živo
na kodganskoj. — 3 urednikom
medj je svaki dan govornik med
11 i 18 vurom. — Sve pošiljke
šlako se sadržaja novinah, naj
se pošiljaju na ime Margitral
Jožefa urednika vu Čakovce.

Industrijstvo:
Knjižara Pischel Filipova kam se
prodajala i obnane pošiljaju.

MEDJIMURJE

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt
Na pol leta 2 frt
Na četvrt leta 1 frt

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obnane se poleg pogodba i ful
računaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk.
Izlazi svaki tijeđen jedenkrat i to: vu svaku nedeļu.

Službeni glasnik: „Medjimurskoga podpomogajulega činovničkoga društva „Čakovečke šparkasse“, „Medjimurske šparkasse“, „Dobjo-Medjimurske šparkasse“
i „Podpomogajulega društva“ „Gornjo-Medjimurskoga kulturnoga društva“.

Kit (cet).

Kit je po svojem telu čisto k ribi
spodoben, nu rije riba. On spada med si-
savec a žive mlade koti i s ceski je doji,
riba pak leže se iz jajec. Kit ima toplu
krv, gibljivi jezik i na pluću diše, riba
pak svega toga nema.

Kit naraste vu dužinu od 30 metrov
a vagne do 1000 metrcntov, čisto od-
rasli kit daje 250 metrcntov masti.

Domovina strahovite ove živine je le-
deno morje, gde se v mirno vrème na po-
vršini morskog igra, ili pak med ledom spi.
Negda zdigne rep vu visak ter takovom
silom pljuska s njim po vodi, da se vidi,
kak da bi dezdj curel. Eskimovci, stanov-
niki onih krajov, gde kit živi, loviuju ga i
sve česti telu njegovoga pohasnaju. Meso
njegovog jedu, mast (ulje) njegovu piju, iz
drcbah delaju rubače, iz ljuskah ploče
(sajbe) obločne, iz kože čizme, iz žilah
drete, žnore i konce, iz kostih pohiztvo i
oru je. Europejci ga najveć love zbog nje-
gove masli i kosti; lov na tak veliku ži-
vinu je jako težek i nevugoden nu od
kita nije pogibeljen, ar on nije grabezljivec,
dapače jako je plašljiv. Zubi mu nisu jako
sposobni za grizeenje, gut pak je vuzek;
zubi su mu do 15 stopah dugi, kosti v duž
poručeni. Kada hoće hranu vloviti, onda
rez im ždrelo (vusta) a voda na debeleom
nuter tekuća nanesi vnogvo živinic i rbi

cah nuter. Vezda č ez na lubanji nalazeče
se dve lukuje vodu van izfrea, koja jako
visoko leti, nutri pak ostav'e živinice
pozuta.

Lovci na kita pripravuju se s hranom
potrebnom na vi e mesecov, na brod pak
vzemeju do 400 lagvičov za mast, jaka
duga vužeta, sulice, nože i druga sredstva.
Brod vl-če za sobom 5-6 l-djaha, na brodu
pak zmešti se do 40 ljudih.

Ovak oboružan brod spusti se ranim
jutom vu najvećšoj megli na ledeno
morje; nište nevidi nikaj i svaki samo
poslušaj, kak bi čul, gde kit iz sebe vodu
v zrak puše. Za kratko se i rezsveti a
megla nestane. Najedenkrat opare iz daleka,
gde voda vu vis frea, tam je kit. Taki
5-6 ljudih poskače vu ladjicu; jeden
vzeme vu ruke sulicu na dugom vužetu k
ladji privezanu, drugi ladju ravna a trejji
veslaju. Onak se s najvećšom pažljivošću
približavaju k onoj piknji, gde kitovo telu
malo iz voda van viri (gledi). N jspretneši
brodar naperi ter s rukom tak zahiti su-
licu (harpunu) proti kiti u, da se mu ova
gliboko vu špeh zapili (to se zove harpu-
niranje). Kit počutiv bol, nagne vu silen
lég. Ako su pogodli pripetec na odasloga
kita, onda navadno skupo plaćaju svoju
prevzetnost, ar ovaj jednim mahom svo-
jega repa tak odhiti ladju vu zrak, kak
dète labdu (loptu) svoju, pri čem se na-
ravski djedjermi ribari lépo okupaju v le-

denoj vodi, a veckrat i jako si težko živ-
ljenje oslobodiju.

Za nekoliko časov pridigne se kit na
površinu, da se odehne, pripetec pak baš
se vu blizini drugih na pripravi stojećih
sajka ov pridigne, koji misleći, da je od
prve harune već oslabil — još ga har-
puniraju. Vezda se kit vu strahoviti bég
pusti i tak naglo pliva, da vuže, koje od
ladje za njim pušaju tak oriba gubec
(glavu) ladjice, da se ovaj kadi, zato jeden
podjedno mora ono mesto škröpiti. Bro-
dari sve dalje pušaju vuže ili ga po po-
treboći k sebi pritegneju. Najedenput tak
se naglo spusti kit vu dublinju mor sku,
da je za kratki čas vč 380 metrov (200
klastrov) vužeta vu vodi. Ako kit ovak
daleje pod vodu ronit a vuže nije dugče,
onda ga brzo moraju odseci, ar bi kit sve
za sobom potegnul. Ali kit opet se pri-
digne na površinu a morskoi lovci opet
hiceju vu njega svoje harune. Nemoguć
se velika ta živina spretnosti i fletnosti
love joj braniti zatira se pod ledene sténe
(ledene lance) tolikom naglostju, da ne
imajuć loveci časa vuže odrezati, ladju jim
tolikom silom vu led lupi, da se sva na ko-
made sdrobi. Vezda je još gorše za ove
lovce, ar vnogi pri tom strada. Buduć se
višeput ovak na onu vrst kita nameriju,
koj usuprot svojoj veličini, najmenje masti
ima to jim je kvar večki, nego je cela
živina vredna.

Tretja ladja vno go je srečna. Harpunaru ove ladje poslo je za rukom na jeden hitce harpune jednoga navadnoga kita vubiti. Ranjena živina najme tolikom je naglosiju zaronila pod vodu, da je v naglosti s glavom tak na dno lupila, da si je glavu i vrat pretrga i mrtva na površinu doplovila. Ovom prigodom iztekne se na ladji čerlena zasava za znamenje drugim ladjan, da je kit vlovljen. Vezda poskačeju kitu na hrbet i počmu mu iz hrbta speha rezati, da pak se iz hrbta kitovoga neposmičeju, zato imaju na podplatih ostre čavlje (klince). Rep i plivalke odsēceju i spovesiju po stranih lađe na obranu proti ledenim tablam; nadalje izvadiju pomočju škripcev ogromnu glavu, pri čem se dolnja lalovka doli zruši i pokaze zube, koji su pak na gusto složene deske jeden kraj drugoga. Ove ploče davaju poznatu ribju kost (fišpan). Kada su kitovu mast vu lagve sklali i zube izvadili onda ostavivši druge česti v morju za hranu severnim medvedom i tam živučim morskim fićam, odplave veseli prama domu i trgu u kostju i mastju dobljenom.

ZABAVA.

Iz života jednoga kralja.

K dvoru kralja Friedricha spada je takaj osamnajst letni gospodin pl. Seidlitz, za ono vreme glasoviti general konjanitva. Mladi dvojski plemić bil je osobito veliki prijatelj obilzajkov, i veliki neprijatelj dvorskoga bankiera Efraima Lipolda. Bogati židov poneš l se je prama siromaku plemenitašu sa zevsim nizkim prstimanjem, gdagod bi se vu pred sobi kraljevój s-nijim zestal, i ravno tak, kak da plemenitaš gospod Seidlitz ne bi kraljev dvorjanin bil, nego njegov pravi sluga.

Medjutim najavi oko vuzma dvorski vrtlar Saussouci kralju, da se vu vrtnom glažovnjaku (zimski vrt) tri ziele črešnje nabađaju, neka bi njegvo Veličanstvo izvolilo izdati zapoved, jeli bi se mu ove črešnje donesti inale. Kralj naredi, da se črešnje imajo dobro spakovati i kraljici poslati. Vrtlar spakoval je i te vu jednu košaricu s mladom travom napunjenu, da bi sad frišek ostal. Seidlitz najverneši i najfrieži med dvorjanini, dobi ponudu, da črešnje kraljici osobno vu ruke preda poleg uručenje jednog billeta; billet zadržaval je nekoje reči, naj bi kraljici prvi sad kraljevskoga vrta vu slast bil. Mladi dvorjanin hiti se na konja i odjše osamo.

Na putu vu Berlin ne je mogel preputiti, da nebi opet s požaljenja vu košaricu naluknul, iz koje je zevsim pripetee jedna pesljika črešnjo va stala. Jedna črešnja vu tak rano ljetno doba, to je ipak jedna zamamljiva stvar bila, i mladi plemić se reje mogel napasti, kušnji oteti.

Jedna črešnja ne bude mnogo kvara, misli je on smeće se:

On potegne črešnju s petljikom iz košarice, te ju pozoblje s velikom zadovoljstvom. Kak je prvu črešnju izvlekel, pokazala se iz košarice petljika druge črešnje, i naš Seidlitz reje mogel srcu odoleti, te je morsl ovu posegnuti. Je, za drugom bi takaj i tretja imala slēditi.

Pri jednoj košarici, těsil se je zatim gledajući dvorjanin, se ne bude namah opazilo, ako budu tri črešnje falile.

Vezda neje već niti jedna petljika van stala, i budi na oslobodjenje dvorjanskoga poštenja spomenuto, gospodin Seidlitz neje već nikakvoga izpitavanja činil, ter je kraljici, koja je vu Berlinu stanovala, predal košaricu.

Kraljevska gospa neje se malo presenčita, kak je košaru odprla i nikaj neje vu njoj našla, nego frišku travu. Pak kak bi i moglo drugač biti? Samo tri črešnje su bile nutri položene, a ove sve tri je naš dvorjanin potrošil. Nu kad je kraljica malo pismo svoga uzvišenoga supruga pročitala, gđe ju ljubljeno zaiče, da bi preuce njegovoga vrta blagovoljno uzila, onda pomisli, da se je kralju uzhtelo opet jedenput našaliti se, kak je to većput imal navadu včiniti. Onda se namah sedne k svomu pisaćemu stolu, te mu odgovori, da mu pošija prijateljski joj priposlani dar, s tum opazkom nazad, jedenput, to neje nikaj osebnjuoga, ako vu zimskom vrtu Saussoucija trava vre raste, gde se vre vu Berlinu vu svih skoro ulica more dobiti, pak da bi prvenci kraljevskoga vrta ravno za male guščiće bili na ponudu, ne pak za suprugu velikoga kralja.

Brezbržno odjše Seidlitz s listom kraljice nazad k svomu kraljevskomu gospodinu. Kak se je čudil kralj Friedrich, gda je svojevoljne reči svoje uzvišene snpruge s jednim pogledom pregledal!

Jeli ste košaru osobno predali kraljici, Seidlitz? izpitava stari Fritz, i oštro gleda dvorjanina pri tih rečih.

Na službu Veličanstvo, glasil je odgovor.

Na to preleti na obrazu kraljevom jeden posmeh pun razamljenja; brez, da e i reč rekel, fletno napiše jednu cedulju, zapečatil i i zapovedi mladomu plemiću, da billet bez oivlačenja donese na glavnu stražarnu.

Dvorjanin neje znal, kaj na cedulji pisano stalo, nu on je nagadjal, da nikaj dobrog neje bilo; i gda je vu predsobu stupil, malo je razmišljavao, kak bi se iztezanke izvlekel. Vu tom trenutku pojavi se nepovoljen mu dvorski bankier Efraim Lipold; shiti sa sebe pelc na očevidno srditi način, te se pokaže, da vu svojoj oholosti gospoduje nad dvorjaninom.

Najavite me kralju!

Žal mi je, o čreš Seidlitz, moram prije svega na zapoved Njegovoga Veličanstva na-začnu cedulju na glavnu stražarnu odnesti.

Ja pak moram namah s kraljem govoriti, izreče židov, imam silu, jaku silu.

Dvorjanin skreče s plećni, a Lipold pojde s držkom sigurno čum k vratom sobe za primanje strajnskih. Straže su ipak skrizale s oružjem prečuz mu ulazek. Novčar našel se vu najvećoj neprilici; poslovalo se za jeden zajem, te bi svaki trenutek njegov konkurent mogel pojav ti se. Sprisilom pri jaznošćem se stoga obrnul k dvorjaninu i reče:

Zuate kaj, tak oču ja sam cedulju nositi k glavnoj stražarni, ako mi očete ta dobrotu, tu veliku dobrotu izkazati, te me kralju najaviti, i do toga nečete nikoga nutri pustiti, prije mene.

To nejde, odgovori Seidlitz, kralj mi je sa zabrinutošćom za cedulju naložil, a ne vi. Ja moram Veličanstvenju kralja zapoved s dušno izvršiti, drugač bi moj najmilostivneši Gospodin mogel najemilostivneši meni postati.

Bankier vudri se oholo vu prsa, te hvaleč se dovikne.

Kaj bi mlade gospone rado? Veličanstvo pozna me dobro jako dobro, milostiven mi je. Ja vas već vu obranu vuzemem, i vam ne bude nikaj, svoju vam reč zalažem.

Dvorjanin se smejal lukavo, i pital sa svečanim pothasom.

Ali vuzmete i sve posledice na se, gospod L'pold?

Je ja vuzemem na se; sve skupa, požuril se izreči, penezničar, Vam se niti las ne bude ozledil, ja vas uveravam.

No, onda se budem poduhval, misli mladi plemić. Ovde je cedulja na zapoved.

nika glavne stražarne, imajte ju dobro na brigi, ja ovde počekam.

Lipold je bežal, koliko je samo mogel k glavnoj stražarni, koja je vu drugom krilu tvrđjave ležala, i preda cedulju. Na cedulji stalo je malo rečih:

Predatelj ovoga prime namah 25 iz ff. Friedrich res.

Vezda nepomazi nikakva prepredenost niti nikakvo javkanje; brez milosrdja bi Lipold na jednu klup položen, te podnose 25 vudarcev leskovic, koju mu je jeden granadir odmeril brez oduška, ali vno go znatniše, nego svi cekini, koji su negda črez njegve ruke prešli.

Dvorjanin čekal je medjutim vu predsobi svojega kraljevskoga gospodina, koji je doli vu vrt presel. Kad se je isti za nekoje vreme povrnul, javil mu je, da dvorski bankier Lipold s Njegovim Veličanstvom želi govoriti vu jednom veleznamenitom financialnom poslu.

Jeli ste cedulju na glavnu stražarnu predali? zapital ga kralj, dočim ga je sa svojim prodirućim pogledom pogledal.

Na zapoved, Veličanstvo, ne, odgovoril je dvorjanin. Lipold je hotel na svaki način sam odnesti cedulju na glavnu stražarnu, da bi ga ja tak mogel v šemvu Veličanstvu za vremena najaviti. I to je takaj izjavil, da on sve posledice na se vuzima.

S ozbiljnim pogledom gledal je kralj vu cvrčuce mlado fri ko lice prevejanoga plemen toga mladića, zatim se prelėje jeden potih posmeh prek njegovih crtah, te napokon reče s prijaznim glasom:

Naj ide k domu, te si naj obleče uni formu! Za dvorjanina bude mi ipak malo prevejan. S Bogom lieutenant Seidlitz!

Bankier Lipold se onoga dneva nej više najavil za audienciju.

KAJ JE NOVOGA ?

— Prosimo poštvane naše predplatnike, naj nam na početku drugoga fortalja predplatne zaostatke po posti pošleju i predplate za novi fortal ponovju. Cena naših novin je: za jeden fortal 1 frt, za pol leta 2 frt.

Porobljena cirква.

Vu našoj vrmedijji, poimeće vu okolicu Male Kaniže robila je nezadavnja jedna tolvajska banda. Vu Homokko-máromu predri i su vu cirkvu i odonud odnesli srebrninu i više drugih vrednih stvari. Službeni glas javljaju, da su nekoji od spomenutih tolvajev već polovljeni i sudu predani a to vu osobah skitajućih se eiganov.

Kaštel pod zdencom.

Bizju Nagyvárada nadošli su težaki na čudnovito našastje. Kopajući jeden zdenec, nadošli su gliboko pod zemljom na jednu palaču, koja je s najfinešim taracim potaracana i s najlepšimi figurami okinčena, na sredini lepi vodenskok iz celoga našastlja sudi se, da je tu nekada morala biti nečija pačača, kaj vu ostalom budu naši antikvari otkriti i rezložiti znali.

Novi postitelj.

Merlatti Tanner i Succu poznati su po svētu kak glasoviti postitelji. K njim pridružuje se vu najnovese vrme jedna mlada devojka imenom Bourion Zelie, koja se nalazi vu špitalu vu Perignu vu Francuzkom varošu i koja već 20 danah niti drobitće jela, niti kaplice pila. Seče se

okolo a doktor Lafond veli, da ova trpi na lakvom betegu, da joj se je hrana tak odurila, da niti gledati neme jeducega cloveka a jos menje more sama jesti ili piti.

Ruska se oruza.

Iz Rusije dohadaju glasi, da se podjedno oruza i na boj pripravla Iz verodostojnih zviranjkov znamo, da posada ruska na granicah broji do vezda 70 jezer pesakov, 11 jezer konjanikov, a k tomu do 300 stukov. Ruske sluzbene novine tajje, da bi se Ruska na boj spravljala. To nije moći verovati, ar gde se tolika posada drzi, tolika vojska na nogah od pete do glave vu oruzju stoji, tam mora bojna namera biti.

Farkaš Melkior.

Prvoga aprila preglasena je odsuda onih, koji su lutriju vu Temešvaru za pol milijuna forintih vkanili. Prvi i kak vodja ove prevare Farkaš Melkior, dobil je 8 let težku temnicu; pomoćnici njegovi Sobović Karol i Páspóky Jozef takajše dobili su 8 let, Hergat Péter na 3 leta a Telkessy Ferdinanda dovice dobila je 2 leta lezešega rešta. Za toliku prevaru to baš nije niti prevec oštra kastiğa!

Strrašna pošiljka.

Prije 6 mesecov prispela je na željenu vu Paris jedna pošiljka vu formi male ladičke, kojoj se gospodar do danas još nije na el. Ovih danah potutili su iz ove ladičke grdu duhu a videći, da već tak dugo vremena tu leži, dali su ju odpreti. Strašna kip pokazal njim se je vezda. Vu ladički bila je spakavana odrezana ženska glava. Kak i od kud je to tam došlo, toga niš e nezna.

Vešanje.

Kozareku je letošnje leto dobro započela — već je drugi dan aprila četrtoga galjenjaka obesil. To je peterovstui ljudomorec Gjumbrir Pavel zvani koj se je zadnje čase svojega življenja tak osorno ponašal, kak da niti nebi na pogubijenje odsudjen bil. Puno je jel i pil, fine cigare pušil a zadnju noć čisto mirno prespal. Samo već pod galgami vidlo mu se je, da je prestrašen i premejuen.

Tatbina črez dimnjak.

Vu Gyulafehérváru spustil se je jeden nepoznati tat črez dimnjak biskupske palače vu onu hižu, gde je biskupova kassa. Tu je predrl peč, črez koju je van išel vu hižu. Vu jednom stolu našel je 1000 forinti, koje je odnesel a na sreću nije opazil vu istom stolu vu papire zamotane paklice penez vu velikom broju. Kak je taj prevejanec črez dimnjak i peč nater znal deiti, to je nepoznato, morali je biti izvežbani dimnjačarski detići.

Nona.

O tom betegu pisali smo već vu našem listu. Vezda čujemo, da je jeinomu putniku zlo došlo vu vagonu na žel. staciji vu Nagy Szőlösu. Odnegli su ga vu špital, gde je na jedenput zaspal i punih 20 danov spal. Bad li su ga na svakojatki način, nu sve badava, on je samo dle spal, dok je napokon dvadesetprvi dan se zbuđil i dalje svojim putem odputoval.

Horvatsko-magjarski razgovori.

Horvat-magyar beszélgetések.

Jestvina. — Az étel.

— Ako životi hoćemo, moramo jesti, Ha élni akarunk, ennünk kell.
— Vu jelu se red mora držati.
— Az ételben rendet kell tartani.
— Navadno trikrat jedemo čez dan.
Szokás szerint háromszor eszünk naponta.

— Vu jutro zajtrek, opoldan obed a na večer večerju.

Röggel reggelit, délben ebédet és este vacsorát.

— Poljodelavci i težaki višekrat jedu. A földművelők és a napszám-sok többször esznek.

— Pri jelu si sedujemo k stolu.

Az evésnél az asztalhoz ülünk.

— Stol se s bítim stulj-kom pokrje.

Az asztal fehér terítővel fedetk be.

— Na stoljajk se deneju no vilice, žlica i tanjiri.

Az asztalterítőre tőtetnek a kés, villa, kanál és a táányók.

— Ljudi mnogovrstih hranah jedu.

Az emberek sokféle ételt esznek.

— Kruh ima koru i sredinu.

A kenyérnek van héja és közepe.

— Kora je odzgor i ozdol.

A héj felül és alul van.

— Sredina ili mehki del je vu sredini.

A közepe vagyis a puha része közepén.

— Kora je trda, a sredina mehka.

A héj kemény, a közepe pedig puha.

— Kruh mése žene od melje.

A kenyeret dagasztják az aszanyok lisztből.

— Vu melu dene se voda i sol.

A lisztbe tételik víz és só.

— Iz melje napravi se testo.

A lisztből készttetik a tészta.

— Vu testo umesi se i kvas.

A tésztaiba dagasztatik a kovász is.

— Kruh se vu peći izpeče.

A kenyér a kályhában kislül.

— Kruh pečeju i pekari (peki).

A kenyeret a pékek is sütik.

— Peki pečeju i žemlje i cipove.

A pékek sütnek zsemlyét és cipőt is.

— S kruhom jedemo i druge hrane.

Kenyerrel eszünk más ételt is.

(Dalje sledi. — Folytatása következik).

Gabonairak. — Cena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	frt kr.
Buza	Pšenica	8 - 50
Zab	Zob	7 - 50
Rozs	Hrč	7 - 50
Kukuricza	Kuruza	5 - 50
Arpa	Jecmen	7 - —
Fehér bab	Grah beli	6 - —
Sárga >	> zuti	5 - —
Vegyes >	> zmešan	4 - 25

LOTERIJA. 62 58 42 46 65
Bješt 7. aprilsa 1890.

ODGOVORNI UREDNIK

MARGITAI JOZSEF.

192 szám 890

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. bírószág 1264 1265/1890 számú végzése által Pollák Mátyás és társai végrehajtott javára íj. Mártinsevics József ellen 560 frt tőke, s ennek jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 450 frt 53 kr-ra becsült fűszer és vegyes áruk, bolti állványok és szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladatáuk elrendeltetvén, ennek a helyszínén vagyis Csáktornyan leendő eszközésére 1890. évi április hó 19 ik napjának d. e. 9 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becásron alul is eladatni fognak.

ígérőnek becásron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok kik elsőbbségi jogokat vélnék érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyan, 1890-ik évi április hó 11 ik napján.

MOLNÁR JOZSEF

578. kik. bir. végrehajtó.

615 tlcvi szám 890.

Arverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. bírószág mint tlcvi hatóság közhírré teszi, hogy Zakkai Henrik ügyvéd végrehajtónak Bail Rosa férj. Guttman Jozsefné végrehajtást szenvedő elleni 150 frt 66 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a nkanizsai kir. törvényszék (a csáktornyai kir. bírószág területén lévő nedelica) 2 tk. 151 hr. sz. a. ingatlanból végrehajtást szenvedett Guttman Jozsefné 1/4 részben illető és 522 frtra becsült ingatlan birtokra az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi május hó 1-én d. e. 10 órakor a nedelica község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikötési áron alul is eladni fog.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becásrának 10 %-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csáktornyan 1890. évi február hó 19-ik napján.

A csáktornyai kir. bírószág mint tlcvi hatóság. 575.

187. szám 890.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. bírószág 4477/189 számú végzése által Szigethy Lajos végrehajtó javára Angyán Kálmán ellen 55 frt tőke s ennek járuléka! erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 441 frtra becsült szobabutorok, képek, zongora, 2 dob ló, hinto és lószerszámokból álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladatás elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis Csáktornyan a város háznál leendő eszközésére 1890. évi április hó 21-én d. e. 9 óraja határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivattak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becásron alul is eladatni fognak.

Mindazok kik elsőbbségi jogokat vélnék érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt bir. végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Csáktornyan 1890. évi április 11-én.

MOLNÁR JOZSEF.

579. kiküldött bir. végrehajtó.

Pályázati hirdetés.

Dráva-Vásárhely mezővárosban — Zalamegyében, Muraközben — a róm kath. elemi iskolánál a leányosztályban a

tanítói állomás üresedésben lévén,

arra ezennel **PÁLYÁZAT** hirdetik.

Ezen állomás évi jövedelme **420 frt készpénz szabad lakás és egy kis konyhakert.**

Ezen állomásra **tanítónők is pályázhatnak**, kik előnyben részesülnek.

Megkívánatik a **magyar és horvát nyelv tökéletes tudása.**

Pályázók felszerelt folyamódványaikat **1890 évi április hó 26-ig** legyenek szivesek alólirotthoz beküldeni, mely napon, mint a választás napján magukat személyesen is mutassák be.

Dráva-Vásárhely, 1890. április 3 án

SZELE IGNÁCZ s. k.

esp. pléb. iskolaszéki elnök.

574 1—3

405. sz.

kib. 1890.

Zalavármegye közigazgatási bizotts. elnökétől.

HIRDETMEŊY.

A **csáktornya-szt. iván ukki** helyérdekű vasut engedményesének a „*müncheni Localbahn actien Gesellschaftnak*“ folyamódványára a **Csáktornya valamint Lendva-Hosszúfalu** községek határában fekvő és nevezett vasut kiépítéséhez szükséges területek megszerzése czéljából — kereskedelemügyi m. kir. minister ur ő nagyméltóságának 1890 évi márczius hó 21-én 13579—III. sz. alatt kelt intézvénnyével az 1881 XLI t.-cz értelmében a

kisajátítási eljárást elrendelte.

Mihez képest zalavármegye közigazgatási bizottsága által kiküldött bizottság melynek hatásköréhez tartozik azon igények és észrevételek fölött határozni melyek a fentebb idézett törvény I ső fejezete alapján netán emeltetnek

1890 évi április hó 21-én d. e. 9 órakor Lendva-hosszúfalun és u. a. nap d. u. 3 órakor a csáktornyai község házában

fogja az eljárást megtartani.

Az eljárásához az összes tulajdonosok és telekkönyvi érdekeltek ezennel oly értesítéssel meghívotnak, hogy a tárgyalás alapját képező tervrajz és összeírás kimutatás az illető községek előjáróságánál 15 napi közszemlére kitétetvén, ott megtekinthető.

Tájékoztatásul figyelmeztetnek az érdekeltek hogy a tárgyalásnál jogában áll minden tulajdonosnak a kisajátítási terv ellen és minden telekkönyvi érdekeltnak a felajánlott ár ellen felszólalni s kifogásait jegyzőkönyvbe vétetni, minnek elmulasztása azon jogi következménnyel jár hogy a kisajátítási terv végleg megállapítottnak és általa elfogadottnak fog tekintetni, meg nem jelenésük az érdemleges határozat hozatalát akadályozni nem fogja és a megjelenés elmulasztása miatt igazolásnak helye nincs.

Kelt Zalaegerszegen 1890 évi április hó 1 én.

573 2—3.

SVASTICS BENŐ

főispán közíg. bizotts. elnök.

BERNYÁK KÁROLY vaskereskedése

Csáktornyan.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönségnek
JÓL FELSZERELT

vaskereskedésemet

ugyszintén következő **KÜLÖNLEGES TÁRGYAKAT A LEGOLCSÓBB ÁRAK MELLETT** szives vételre legjobban ajánlani, u. m.

érezkoporsók, mezőgazdasági gépek, Perennospora fecskendők

védőeszköz a szőlőlevélbetegség — a levélhullás ellen — darabonként 6 frittól egész 21 frittnyi árban.

Csáktornya, 1890. évi márczius hóban.

Kitűnő tisztelettel

Bernyák Károly.

Bernyák Károly vas- és acélüzemének

vu Čakovcu.

Imam sreću pošt. obćinstvu moj dobro VUREĐJENI ZELJEZNI ŠTACUN, tak takaj slediće POSEBNE STVARI poleg NAJFALEŠE CENE ZA kup preporučati. Ito:

Rake iz kovine mašine za poljodelstvo, špricalke proti perennospora zvanim

trsnim betegu za gorioće gospodare, vu ceni od 6 ft. do 21 ftt.

Vu Čakovcu, mesec marczius 1890.

S izvrstnim poštuvanjem

Bernyák Károly.

565 4—6